

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು: ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಭಾರತಿ ಎಂ.ಟಿ.*

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.21793631>

ABSTRACT

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕೇವಲ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸವಾಲುಗಳು ಮಹಿಳಾ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಡೆತಡೆಗಳಾಗಿವೆ. 73 ಮತ್ತು 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.33ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿರುವುದು ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಜಿಒಗಳ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ನೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾನ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

KEYWORDS: ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ.

* ಡಾ. ಭಾರತಿ ಎಂ.ಟಿ., ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ಪರಿಚಯ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವು ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಕೇವಲ ನೈತಿಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ - ಇದು ಬಲವಾದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸಮಾಜವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮರುರೂಪಿಸಲು ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ವೆಲ್ಫೇರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ನಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ 'ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ' ಎಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬರ್ಥಕ್ಕೆಷ್ಟೆ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವುದು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗುವುದು, ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಂವಿಧಾನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ನೀಡಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 18 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತದಾನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾವಣೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇದೆಯೇ? ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಉತ್ತರ ತುಂಬಾ ನೀರಸವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತ ಕೆಳ ಸ್ತರದ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ದೇಶ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತರಾದ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿನ ಮಹಿಳೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ. ಮಹಿಳೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅರಿಯದ ಮಹಿಳೆಯರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ

ಈ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅವರ ಧ್ವನಿ ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲೈಟ್ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂಚಿನ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅವಕಾಶ ನಾವು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೂ ಆಧರಿಸಿ ತರುವುದು. ಸಮಾನ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕು ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ; ಆದರೂ, ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಇತಿಹಾಸವು ತುಂಬಾ ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 14% ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ, ಸರಿಸುಮಾರು 10% ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು, ನಮ್ಮನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದಿರುವ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ; ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೂ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೇಕಡಾವಾರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಒಲವು ತೋರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೂ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಂತೆಯೇ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮೊದಲು ಇನ್ನೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. NGO ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು

ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವೀರಿಯೊಟೈಪ್‌ಗಳ ನಿರಂತರತೆಯು ಮಹಿಳೆಯರು ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪುರುಷ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡುವ ಕಠಿಣ ಕೆಲಸ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವುದು, ನೀರಸ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸೀಮಿತ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಲಗಳು, ಮಹಿಳಾ ನಾಯಕಿಯ ತನ್ನ ಸಹವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ NGO ಆಗುವ ಧೈಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖಕರವೆಂದರೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳದ ಭಯವು ಅವರು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಭಯಗಳು, ಕಿರುಕುಳದೊಂದಿಗೆ, ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ಣ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ದೂರವಿಡುವ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಲೈಂಗಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅವರನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸಮಾಜವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಯುತ ಲೈಂಗಿಕತೆಯು ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಏಳಿಗೆ ಹೊಂದಲು ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಕ್ರಮಗಳು

ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಭಾರತವು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. 73 ಮತ್ತು 74 ನೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 33 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸುಧಾರಣೆಯು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್‌ಜಿಒಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ, ಈ ಮಹಿಳಾ ನಾಯಕರು ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಒಂದು ಹಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾರವನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ

ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಗಳು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಭಾರತದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್‌ಜಿಒ ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾಯಕತ್ವ ತರಬೇತಿ, ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿವೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೀಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಬದಲಾವಣೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಹಿಂದಿನ ಶಕ್ತಿ. ಮಹಿಳಾ ಶಾಸಕರು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನೀತಿಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅವರು ದೇಶೀಯ ಹಿಂಸೆ, ಲೈಂಗಿಕ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಓಲ್ಡ್ ಏಜ್ ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತ ಸಮುದಾಯದೊಳಗೆ ಈ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತಗಳು ಶುದ್ಧ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾದರಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹೊಸ ಮಹಿಳಾ ಪೀಳಿಗೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾಯಕತ್ವದ ವೃತ್ತಿಜೀವನವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಸವಾಲು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ನುಸುಳುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾನ ಸಮಾಜದ ವೇಗವರ್ಧಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಪಾತ್ರ

ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ, ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಎನ್‌ಜಿಒಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೋಧನೆ, ಕೌಶಲ್ಯ-ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ವಕಾಲತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಎನ್‌ಜಿಒ (ಸಿಬಿಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿ) ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಬಡ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಮೂಹ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮಾನ ಮತದಾನದೊಂದಿಗೆ ಬಹುಪಕ್ಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಟಗಾರರಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು: ಮಹಿಳಾ ನಾಯಕಿಯರಿಗೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ

ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹೊಸ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು, ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹರಡಲು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮತದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಲು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಕರಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಅವರ ಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರು ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಾಚಿಕೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಇರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು, ಲಿಂಗ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮಹಿಳಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ರಾಜಕೀಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಮಹಿಳಾ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚೈತನ್ಯಗೊಳಿಸಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭವಿಷ್ಯದತ್ತ: ಲಿಂಗ ಸಮಾನ ಆಡಳಿತದ ಕಡೆಗೆ

ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅದು ತನ್ನ ಜನರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಬಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ

ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಗಳು, ನಾಯಕತ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ತಳಮಟ್ಟದ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಂತಹ ಕ್ರಮಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿವೆ.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದ ವರ್ತನೆಗಳು ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯಗಳು, ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಯಾನಗಳು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಾಯಕಿಯರಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಮಾರೋಪ:

ಇದು ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ, ಗುಣಮಟ್ಟ, ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ. ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ, ಸಮಾನ ಮತ್ತು ಜನರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಂತಹ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ತರುವವು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ನಾಯಕರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ನಾಗರಿಕರ ಎಲ್ಲಾ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು; ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಭಾರತವು ಹೆಚ್ಚು ಸೇರ್ಪಡೆ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಸಮಾಜವಾಗಿ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದಂತೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಮೇರಿ ವೋಲ್ಸ್‌ಸ್ಟೋನ್‌ಕ್ರಾಫ್ಟ್, (1792), ಎ ವಿಂಡಿಕೇಶನ್ ಆಫ್ ದಿ ರೈಟ್ಸ್ ಆಫ್ ವುಮನ್, ಲಂಡನ್: ಜೋಸೆಫ್ ಜಾನ್ಸನ್.
2. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, (1993), ಸಂವಿಧಾನದ 73 ಮತ್ತು 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಗಳು, ನವದೆಹಲಿ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
3. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, (2023), ನಾರಿ ಶಕ್ತಿ ವಂದನ್ ಅಧಿನಿಯಮ (106ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ), ನವದೆಹಲಿ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
4. ಭಾರತಿ ಬಿ.ಎಂ., (2008), ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ, ಗದಗ: ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
5. ಅನುಪಮಾ ಎಚ್.ಎಸ್., (2004), ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ, ಗದಗ: ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ.